

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA - przyjmują wszystkie katedry, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 36. - TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nie oddaje, redaktor nie wzywa

PRENUMERATA WYDZIAŁ: Rocznie rb. 8, półrocznie rb. 4, kwartalnie rb. 2, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnioną do domu. Zagrańca, za markami pocztowymi, dopłaca do miesięcznik kop. 40. Zmiana adresu kop. 20. Listów niezaczerwonych lub nieodpłatnie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

GENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pięciowy jednoznaczny lub jego miejsce: Nadpisanie k. 50, przed tekstem k. 40, tekstem, 3 kol. i zeroligi po kop. 20, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 3. Wyraz: Należyte ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dotychczasowe prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencja: w Rakowie, Noworadomsku, Myśkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

Program od soboty 16 do poniedziałku 18 Maja r. b.

TEATR „URANJA“

Torquatto fasso

Wielka tragedia historyczna XVI stulecia w 6 cz.

Kronika Gaumont'a

Ostatnie nowości z natury

Na scenie: Występy wszechświatowego transformisty Na scenie:

Armando Ambrosi

Dzisiaj AMBROSI odegra **Strejk artystów** - Komedja w 1 akcie.

Teatr PARYSKI

II ALEJA 19. TELEF. 334.

Na żądanie publiczności Na żądanie publiczności
Tylko jeden dzień w sobotę dnia 16 Maja

Życie Żydów

W PALESTYNI

6-ciu częściach długości 2500 metrów.

ANONS. Wtorek 19 maja 1914 r. Benefis Stefani BETCHER

TEATR „ODEON“

II Aleja № 43. KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od soboty 16 do wtorku 19 Maja r. b. (włącznie).

ZNAMIE RODZINE

Wibitny melodramat w 4-ach częściach, z przygód amerykańskich. Rzeź dzieje się w Saint-Louis, w Ameryce.

Lubi zgubił żonę Wyb. komed. — Dr. Janik Patka - Kronika chwili Nędzy.

Nad program: TRZĘSIENIE ZIEMI we WŁOSZECH Ostatnia katastrofa żywiołów

Na scenie: Ostatnie pożegnalne występy **Józefa Zejdowskiego** z nowym repertuarem

E. GRABOWSKI

GEOMETRA
upraw. przez Miasto. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.

Na mocy upoważnienia Piotrkowskiej gub. Komisji do spraw wioś ciałekich wykonuje po dafaj pastwisk, zamien. w grunty, separacje serwitutów i t. p.

Restauracja w Parku pod Kogutkiem

J. PTASZYŃSKIEGO

Została otwarta w dniu 14 Maja. Bufet zaopatrzony obficie we wszelkie trunki i nowalje. W każdą niedzielę będzie przygrywać orkiestra po południu, oraz wydaje codziennie śniadania obiady i kolacje a la Carte, a także przyjmuje zamówienia na miasto.

PLACE

do sprzedania przy ulicy Jasnej Cena od 2 rub. do 2.40 za lokiet. Biuro Komissowe II Aleja 88.

Doktor BRONIAŁOWSKI

PAWEŁ
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

Choroby skóry, włośń płuwek, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 3-4 popołud. Siostry wrodziny wstrzykiwanie SALWARSANU (HATA 690 1914 i badania krwi na syfilis).

Chrześcijańska pracownia czapek i kapeluszy.

„CZAPNIK POLSKI“

Częstochowa II-ga Aleja N-r. 30

Polca na sezon wiosenny czapki męskie uczniowskie i dziecięce różnych fasonów i gatunków, jak również kapelusze filcowe męskie, dziecięce krajowych fabryk najwiewszych fasonów i letnie.

Po cenach niskich. Przyjmują wszelkie obstalunki w zakresie czapek i kapeluszy wchodzące.

K. Chawowski

Bezsprzecznie „TITU“

(Tuetout) najlepszy do zabezpieczenia futer i zimowych ubrań od moli. Nie płami. Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.

Przyjęcia: od 9-11 od 3-7 p.p. prócz nied. i świąt Specjaln. zgęby sztuczne w kauczuku i złocie

Lekarz - Dentysta

Stefan BABYLSKI

Przyjmuje od 10-11 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Lampa wisząca naftowa okazynie do sprzedania, wiadomość w Administracji „Gońca“.

SAMOCHOODY

DOROZKI

Inst. MATULEWICZA
Teatralna 58/60. Kurs po mieście 40 k. na stacje kotel H.-K. rb. i Kurs za miasto do umowy.

CZEMU?

Czemu choć los hojnie tych i owych darzy, każdy niespokojnie o czemś więcej marzy?..
Każdy choć wspaniałą dozę ma pieniądzy, zawsze ma za mało ciągle woła więcej!
Czemu gdy miłości zakosztują młodzi, każde aż do młodości sobie życie stodzi?..
I choć dobą całą spędzą na rozmowie, zawsze mają mało — zadne dość nie powie?..
Czemu gdy Szustowa koniak jest na stole, o nim tylko mowa jest w przyjaciół kole?..
Czemu choć miliony butelek by stało, na wszelkie tony ludzie krzyczą: mało!..
Czemu? Bo ozłek ceni czego ma potrosze więć życie promieni Miłość, koniak, groszle..

Kauczonowane Biuro Nauczycielskie

Stanisławy Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 26.

Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebianki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprowadza.

Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne

LINDE.

Niema chyba wykształconego Polaka, któremu już w dzieciństwie o uszy się nie obijało nazwisko znakomitego twórcy najbogatszego skarbcza mowy polskiej. Nazwisko Linde stało się u nas taką samą niemal powagą i wyrocznią w dziedzinie języka naszego, jak w całym świecie cywilizowanym biblią w dziedzinie etyki praktycznej, a niedługo Arystoteles w dziedzinie filozofii. Powagi tej Linde, t. j. słownik jego dotychczas nie utracił i nieprędko zapewne utraci. Taka popularność i taka powaga jest udziałem tylko dzieł pomnikowych.

Twórca jego, Samuel Bogumił Linde był potomkiem ziemczalej rodziny pochodzenia szwedzkiego, osiadłej w Toruniu. Urodził się w roku 1771 w Toruniu i tam pobierał nauki gimnazjalne. Zamierzając się poświęcić stanowi duchowemu, udał się do Lipska i zapisał na wydział teologiczny. Wkrótce jednak zwrócił się do studiów filozoficznych i za radą głośniego wówczas profesora Ernestiego zaczął pracować nad językiem polskim, by objąć miejsce lektora tegoż przedmiotu przy uniwersytecie. Niezmiernie ubogie źródła wiedzy językowej były dostępne młodemu profesorowi. Wyszedszy na drogie tych badań, Linde w pracy nie ustaje, a zapoznawszy się z gronem patriotów polskich, szukających w Lipsku schronienia przed prześladowaniami Targowicy, zapoznaje się jednocześnie lepiej z językiem i literaturą współczesną polską. Przybywa do Warszawy, gdzie w bibliotece Załuskich oddaje się pracy nad przygotowaniem materiału do zamierzonego słownika polskiego. Wypadki r. 1794 przerwały te studia i wtedy, za radą Ignacego Potockiego udał się młody lingwista do Wiednia, gdzie otrzymał miejsce bibliotekarza przy Józefie Ossolińskim który wysłał go na wycieczki po kraju w celu wyszukiwania i nabywania zabytków dawnej literatury. Zbierając dawne druki, Linde odczytywał je skwapliwie i gromadził jednocześnie notaty dla swego słownika.

Przez zetknięcie się z Ossolińskim przybrała myśl Lindego wielkie rozmiary, a stosunki za pośrednictwem jego z najuczestniejszymi i zamożnymi rodakami zawiązane i ich pomoc postawiły go w możności wykonania słownika swego tak, iż słuszenie przechodzi się zdaje siły jednego człowieka. Linde w te słowa o pomocy powyższej powiada: „W stolicy rzęsy niemieckiej żyłem, jak wśród Polski, bo prawie z samymi ziomkami, w domach ś. p. Stanisława Małachowskiego marszałka, ś. p. Ordynatowej hr. Zamoyskiej, gdzie się i zawiązała przyjaźń która mnie dotąd szanowny prezes król lewski Towarzystwa Przyjaciół. Nauk, X. Stanisław Staszyc zaszczyca etc. etc. Lecz stanowczym dla szczęśliwego uskutecznienia przedsięwzięcia mego był wtedy przyjazd do Wiednia księcia Adama Czartoryskiego. Najznakomitszy ten w kraju naszym opiekun, rozstrząsnąwszy zebrane przeze mnie materiały z właścicią sobie prawniłością, udzieliwszy mi uwag i rad światłych swoich, wyznaczył natychmiast fundusz na utrzymywanie pomocnika w pisaniu, po wyjeździe zaś swoim z Wiednia otworzył za mną i łaskawie utrzymuje korespondencję literacką, której moje dzieło tyle objaśnień jest winno”

Druk słownika rozpoczął autor dopiero w roku 1806. Od pokazania się pierwszego tomu robito to dzieło wielkie wrażenie tak między rodakami, jak i zagranicą. Sława literacka naszego autora była ustalona, ona mu otworzyła drogę do świetnych posad i zjednała liczne naukowe zaszczyty. W roku 1814, a więc przed stu laty, ukazuje się wreszcie tom ostatni wiekopomnego, dzieła, o którym z dumą powiedzieć możemy, że przed ukazaniem się jego żaden naród cywilizowany nie mógł się poszczycić podobnym skarbcem mowy swojej.

Słownik Lindego był pierwszym słownikiem w literaturze europejskiej, na

taką skalę i taką metodę naukową opracowywał.

Sto lat mija od chwili, gdy wiekopomnie to dzieło genialnego Lindego po raz pierwszy ujrzało światło dzienne, gdy autor w te słowa scharakteryzował jego wartość: „Tuszy sobie może, iż słownik mój będzie pierwszą przyczyną i zasadą doskonałego zbioru i rozbioru języka naszego i pobratymczych, a może i nie bez wpływu na ogólną naukę pogłębianie mowy ludzkiej.”

Sto lat minęło. Wiele zmian w życiu narodu naszego zaszło w tym czasie, wiele nadziei zniszczono, wiele wartości zostało strawionych zębem złej doli — niedoli, jedno się ostało, wiecznie żywe, pulsujące krwią serdeczną, baje, cznie bogate, szczerdliwie wielkie: język nasz macierzysty, który jest naszym narodowym zawołaniem, naszą przeszłością i przyszłością. Stulecie Lindego winniśmy uczcić pogłębieniem tej miłości, jaką naród winien mieć do języka swego.

Kochajmy mowę rodzimą!

Kochajmy język polski!

Sprawa 82.

We czwartek od rana rozpoczęło się badanie oskarżonych.

Do godz. 1 siedemdziesięciu oskarżonych złożyło wyjaśnienia poczem mówił oskarżony Sukiennik do godz. 8 wiecz.

Sukiennik ekskelner z restauracji pod Częstochową był bojowcem rewolucyjnej frakcji P. P. S. w końcu 1910 roku został skazany przez trybunał partyjny za prowokację na śmierć. Po tym wyroku Sukiennik oddał się w ręce władz żandarmerskich i wyjawiał wszystko, co mu było wiadome ze spraw partyjnych.

We wszystkich niemal procesach — członków partji P. P. S. Sukiennik figurował w charakterze świadka oskarżenia: w obecnej sprawie występuje jako oskarżony.

Wymieniona w zamieszczonej wczoraj liście świadków Zwanowa A. nie ma nic wspólnego z zamieszkałą w Częstochowie p. Anielą Zwanową. Świadkiem w procesie jest Anna Zwanowa z Sosnowca.

Szanowny Redaktorze!

Mylnie podano wiadomość w piśmie warszawskich i w „Gońcu“ z d. 14 bm., jakoby Antoni Sukiennik u dał się do mnie niby do drugiego brata Teodora, właściciela restauracji w Elachowni etc. Żadnych braci nie mam i wyżej wymieniony Antoni Sukiennik nie jest ani moim bratem, ani bliźszym krewnym. Był, co prawda, u mnie ale w 1904 roku, a nie w 1906, jako chłopiec do posług przy restauracji, mając lat 11, przeto wówczas nie mógł wstąpić do P. P. S. Był u mnie tylko 6 tygodni, po upływie których zabrał go z powrotem brat jego Jan mieszkający wsi Trzepizury.

Nie mając nic wspólnego ani z nim ani z rodziną jego prostuję powyższą pomyłkę i proszę o sprostowanie jej w „Gońcu“.

Z poważaniem,
Teodor Sukiennik.

Poraj, 15 maja 1914.

TELEGRAMY.

O język polski w samorządzie.

Petersburg 15. Wat. Kofa dobrze rze komo poinformowane o intencjach pracy Rady Państwa zapewniają, że nie zmienia ona dotąd nieprzejednanego stanowiska swojego w sprawie języka polskiego w samorządzie. Kofa te zapatrują się na ostateczny wynik sprawy dość pesymistycznie, choć z drugiej strony nie wykluczają możliwości, że w ostatniej chwili zajść może jakaś nieprzewidziana okoliczność, która prawie skłoni do ustępstw. Członkowie prawicy bardzo niechętnie wogóle mówią o tej sprawie, dając odpowiedzi niejasne i wymijające.

Kolej warszawska.

Petersburg 15. Minister komunikacji opracował projekt zmiany nazw dla szeregu kolei, w tej liczbie warszawsko-wiedeńska nosić będzie nazwę kolei warszawskiej.

Banki wiejskie.

Petersburg 15. Minister skarbu Bark zyczliwie traktuje projekt zakładania po wsiach banków.

1 maja (st. st.) w Cesarstwie.

Petersburg 15. W związku ze świętem w dniu 1 maja st. st. zastrajkował robotnicy w szeregu większych fabryk, zakładów przemysłowych i warsztatów. Zrana przerwało pracę około 50,000 robotników, w tej liczbie w zakładach metalowych pułtowskich, obuchowskim i petersburskim. W niektórych miejscach usiłowano urządzić demonstracje, ale policja demonstrantów rozpraszala. Aresztowano kilka osób.

Nowy „kawał“ sufrażystek.

Londyn 15. Wat. Sufrażystki wpadły na nowy pomysł, ażeby zwrócić na siebie uwagę. Wczoraj jedna z nich wtargnęła do palacu przywódcy opozycji Landsdowna, a druga do mieszkania przywódcy ulsterczyków Carsona i zażądały od nich ażeby opozycja wzięła sufrażystki pod swoją obronę, sama bowiem popchnięta zbrodnie, podburzając ludność przeciwko państwu, zamknięcie zjazdu.

Kraków 15. Wat. Wczoraj po dwudniowych obradach zakończył się zjazd krajowy nauczycieli.

Curiosum.

Rzym 15. Wat. W klinice w Palermo zona pewnego rzemieślnika powiła 5 dzieci. Wszystkie są na razie zdrowe.

Pożar klasztoru.

Bruksela 15. Wat. Klasztor w Termonde zniszczony został doszczętnie przez pożar. Pożar zaskoczył zakonników we śnie. Kilku z nich odniosło śmiertelne poparzenia, kilku lżejsze.

Konfiskata broni.

Londyn 15. Wat. W Glasgowie skonfiskowano wielką skrynię, która zawierała broń dla ulsterczyków a zadeklarowana była jako stare żelazo.

Etna grozi.

Rzym 15. Wat. Profesor Ricco, dyrektor obserwatorium na Etnie, okazał się dobrym prorokiem. Wulkan ujawnia coraz żywszą działalność. Co chwila następują straszne wstrząśnienia ziemi i równocześnie wulkan wyrzuca olbrzymie potoki lawy. Cała okolica zasypana jest grubą warstwą białego jak śnieg popiołu. Utworzył się nowy krater wyrzucający rozpylone kamienie olbrzymich rozmiarów.

Wojna.

Veracruz 15. Wat. Walki jakie się ostatnich dni toczyły dookoła Tampico a następnie po zajęciu miasta na ulicach, były bardzo krwawe i spowodowały wielkie straty obustronne, zwłaszcza zaś po stronie wojska rządowego. Kanonierka rządowa w Veracruz nie opuściła wraz z wojskiem rządowym Tampico, lecz pozostała tam nadal. Przypuszczają, że przeszła ona albo dobrowolnie na stronę powstańców, albo też wzięta została do niewoli. Generał Caranza wydał rozkaz, ażeby życie i mienie obokrajowców w Tampico było szanowane.

Waszyngton 15. Wat. W kołach rządowych panuje zadowolenie z powodu zajęcia Tampico przez powstańców. Generał Caranza zwrócił się do Wilsona z prośbą, aby pozwolił na dowóz broni w Tampico powstańcom, i aby wydał odnośnie rozporządzenie określone blokującym wybrzeża.

Veracruz 15. Wat. Wojska rządowe przed opuszczeniem Tampico wysadziły w powietrze kilka domów, przeważnie rządowych. Wielkie zanepokojenie budzi tu los 200 zbiegów amerykańskich z Tampico, którzy niedawno opuścili miasto i o których wszelki ślad zaginął.

KAFLE MSTOWSKIE I PRUSICKIE.
INSTALACJA PIECOW I KUCHEN.

L. Nieprzecki i S-ka
Teatralna № 34, Telefon № 321

„BARWNY MOTYLEK“

„Zabłysnął i zniknął znowu. Aż dojrzało go oko w niezmierzonych przestworach pławiącego się w złotych promieniach słońca, na tle lazurowego nieba.

Niby leciuchny płatek, niby misterny liść od czarodziejskiego oderwanego drzewa, buja sobie wysoko, zakreślą olbrzymie koła, zniża się, podnosi, mieni się i błyska, gra wszystkimi kolorami barwy, aż nareszcie zniechęcony przysiadła na chwilę i tuli miłośnie swe złociste skrzydła do śnieżnych kielichów pierwiosnka.

Bo choć słońce stanęło wysoko, choć ciepły powiew wiatru rozluźnił okowy ręk, zaśmiał się srebrzyście w maleńkich źródłach wód, zdmuchnął białe garście śniegu na szarych zagonach pól i tęsknie zasumiał w komarach pełnych grusz... Choć wznosił się ponad światy szary pieśniarz pól i nuci radośnie a rzecmie swój wiosenny hymn, choć nieśmiało wtorują mu chóry innych psatuz, choć tak pięknie a wesoło na świecie, choć wszędzie budzi się życie, i wre, i śpiewa, i tętni, to jednak serce ludzkie niedowierza, wąpi czołga, śni jeszcze o ciężkiej zimie, o mroźnych dniach i ciemnych burzliwych nocach.

Aż zjawił się motylek... I radość zagra nam w pierś, serce uderzy goręcej, wzrok rozbiśnie na chwile...

Na swych lśniących skrzydełkach nie się nam ów zwiastun wiosenny wiesć dobrą i prawdziwą, wiesć o zbudzeniu się przyrody, o dniach pięknych i pogodnych, cichych i słonecznych, sportywnych w leciuchne mgły, nabrzmiałych soczystym aromatem pól, rozspiewanych wesołą melodią wiesniacych dum o dniach, które budzą inas do życia, zapomnieć każą o troskach i zawodach, o trudach i ciężkiej walce, i pozwolą śnić uroczu, choć jedną chwilę śnić...

Gdy zaświta dzień jutrzejczy, uroczysty dzień naszej Straży, i gdy w części drużyny, tak sympatycznej, tak pełnej zaslug, rozbiśnie tężowo na ulicach naszego miasta promienny motylek, przyjmijmy go zycielwie, witajmy radośnie, wyciągnijmy dłonie ku niemu, da on nam bowiem możność okazania swej sympatii i uznania dzielnej naszej braci, która tak pięknie i wzniosłe poświęca się umie dla dobra bliźniego.

Ufajmy, że społeczeństwo nasze, tak skore do dobrych uczynków, zrozumie i tym razem swój obowiązek, i tym razem nie uchyli się od złożenia choćby najskromniejszego datku na zasilek najpożytejszej instytucji, i tym razem nie zawiedzie i godnie uczci piękny dzień naszej drużyny strażackiej.

Emilia Netzłówna.
Częstochowa 10 maja 1914.

List do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Można się dziwić maluczkim, jeżeli działacze częstochowscy, którzy za takich się mają, nie przestraszają się „swoją do swego”. Proszę spojrzeć na swoich okien na kamieniec vis a vis, jak żydzi malują brame frontową domu, który przecież jest własnością polaka i katolika, a nasi malarze przypolaka i katolika, a nasi malarze przypolaka i katolika, jeżeli niektórzy są potak ślepi, że nie mogą zrozumieć potrzeb bronięcia się przed zupełnym załamem żydowskim, to niech mają choć tyle serca, aby swojemu bratu dać pracę, by jej nie szukał u obcych. Z szacunkiem.

A. Węgliński.
Częstochowa 15 maja 1914.

Z Warszawy.

Hojny zapis.
Zmarły w tych dniach w Warszawie Włodzimir Gawronski, b. radca Komitetu Tow. kred. ziem. i właściciel dóbr Pojeziory w gub. suwalskiej przez kazal zapisem 90,000 na cele dobroczynne, społeczne i kulturalne.

Ronikier świadkiem.

Z powodu sprawozdań z procesu hr. Bohdana Ronikiera p. Wanda Chrzanowska wyczołżyła proces jednemu z pism o spotwarzenie zmarłego jej syna Imię. Na skutek prośby oskarżonego o wezwanie świadków na przeprowadzenie dowodu prawdy, sąd postanowił zbadać między innymi hr. Kswarę Ronikierową i Bohdana Ronikiera.

KRONIKA.

Lista pań kwestarek jutrzejszego „Motyla” Straży.

Na czwartej kolumnie niniejszego nr. 133 „Gońca Czeszochowskiego” zamieszczamy szczegółową imienną listę pań dzurujących w jutrzejszym dniu „Motyla” na korzyść Czeszochowskiej Straży Ogniowej Ochotniczej.

Osobiste.

Czeszochowianka p. Janina Kozłowska, maturzystka tutejszego zakładu naukowego p. W. Golczewskiej-Chrzanowskiej po zdaniu egzaminów na stopnie celujące w męskim gimnazjum rządowym w Radomiu, uzyskała świadectwo nauczycielki matematyki.

Statystyka pow. częstochowskiego.

Według ostatnich obliczeń statystycznych liczba wsi, osad itp. w poszczególnych gminach w pow. częstochowskim oraz liczba mieszkańców przedstawia się jak następuje: 1) w gm. Przystajń na 23 wsi, osady itp. 8955 mieszkańców, 2) w gm. Wancerzów na 28 wsi, osad itp. 8995 mieszkańców, 3) w gm. Grabówka na 43 wsi, osady, folwarki itp. 12854 m., 4) w gm. Dźbów na 21 wsi, osad itp. 7070 m., 5) w gm. Kamyk na 45 wsi, osad itp. 10582 m., 6) w gm. Kuźniczka na 16 wsi, osad itp. 4753 m., 7) w gm. Mykań na 26 wsi, osad itp. 6413 m., 8) w gm. Międzno na 20 wsi, osad itp. 8948 m., 9) w gm. Olsztyn na 28 wsi, osad itp. 8969 m., 10) w gm. Opatów na 34 wsi, osady itp. 8026 m., 11) w gm. Przyrów na 16 wsi, osad itp. 9699 m., 12) w gm. Rędziny na 34 wsi, osady itp. 7647 m., 13) w gm. Huta Starza na 47 wsi, osad itp. 14401 m., 14) w gm. Lipie na 27 wsi, osad itp. 14503 mieszkańców. (d. c. n.)

Dzisiejszy odczyt o Japonii.

Przypominamy, że dziś o godz. 8 i pół wiecz. w sali Lutni p. E. Sokolowski wygłosi odczyt na temat „Japonia” Szereg poprzednich odczytów tego prelegenta odbył się przy wypełnieniu sali, które pomimo może nieco przydługich prelekcji, słuchacze opuszczali z zalem. Tak ich umiał zająć przebiegająca treścią swych odczytów mowa. To też i dziś pewnem jest, że sala będzie pełna.

Jutro o godz. 4 po poł. ten sam prelegent wygłosi też w Lutni drugi odczyt n. t. „Pije Kuba do Jakuba”.

Bezrobocia.

We wtorek porzuciło pracę przeszło 800 tkaczy fabryki „La Czenstochowie” na Blesznie, którzy pragną uzyskać polepszenie warunków ekonomicznych.

We czwartek kalkadziest pracownic fabryki „Warta” również porzuciło pracę. I ten strajk wybuchł na tle ekonomicznem.

I tu i tam przebieg strajku spokojny — Wycieczka kolarzy „Lutni”.

Jutro w niedzielę 17 bm. sekcja kolarska przy Stow. śpiewacem „Lutnia” urządzi wycieczkę do św. Anny pod Przyrowem. Punkt zborny w „Lutni” o godz. 6-ej rano.

Licytacja. W poniedziałek 18 bm. o godz. 10 rano na stacji Składy na rzece Warcie kolei H.-K. odbędzie się drogą licytacji sprzedaż cysterny oleju wagi 825 pudów.

Podziękowanie. Uprzejmie prosimy o łaskawe umieszczenie na łamach swego poczytnego organu niniejszego podziękowania: Niżej podpisani w imieniu słuchaczy i słuchaczek Czeszochowskich Kursów Pedagogicznych wyrażają swą wdzięczność i podziękowanie osobom, które umożliwiły, a także gościnnie podjęły

nas na tak zw. wycieczce w szkole fabrycznej T-wa Akc. „Zawiercie”, a mianowicie; dyrektorowi Szymańskiemu za łaskawe wyznaczenie su my na nasze przyjęcie, jak również pp. Piotrowskiemu, kierownikowi tamtejszej szkoły i nauczycielowi Kubickiemu za łaskawe trudny przy udzieleniu wyczerpujących informacji, dotyczących się urzędzania i prowadzenia naszych przy szkole placówek. Następnie łączymy wyrazy uznania p. Lamparskiemu za wykonanie kilku utworów przez wychowawców tejże szkoły pod jego osobisty kierunkiem.

Wszystcy zaś wyżej wymienieni przy mowali nas z iście staropolską gościnnością, za co składamy wzorem naszych ojców serdeczne „Bóg zapłać”. Racz przyjąć Sz. Panie Redaktorze wyrazy szacunku i poważania

Słuchacze Kursów Pedagogicznych Czeszochowa 15 maja 1914.

Restauracja „Pod kogutkiem”. Z d. 14 bm. została otwarta w parku powystawowym restauracja p. J. Ptaszyńskiego „pod kogutkiem”. Jutro w niedzielę jeśli pogoda dopisze, przyjdzie tam będzie orkiestra.

Bezpłatne szczerzenie ospy. Przypominamy czytelnikom naszego „Gońca Czeszoch.” o bezpłatnym szczerzeniu ospy: w technicy d-ra Pietrasiewicza przy ul. Jasnogórskiej i w zakładzie tetczerskim Celtena w Alei nr. 8.

Wysiedlenie cyganów. Od pewnego czasu po ulicach Czeszochowy snuły się gromadki cyganek oraz cyganów, napastujące przechodniów o datki. Natrętność tych przybłądów-żebraków było istną plagą. — Otóż wczoraj dzięki energii p. policmajstra częstochowskiego — barona Sztromberga, zebracze cyganki i cyganięta aresztowano, celem wysiedlenia z granic Czeszochowy.

Zebrańie rzeźników. Jutro w niedzielę 17 bm. o godz. 3 po poł. w Magistracie częstoch. odbędzie się zebranie członków zgromadzenia rzeźników.

Plany do zatwierdzenia. Na ręce Magistratu częstoch. wpłynęły do zatwierdzenia plany parterowej oficyny P. Pluty, Parkitka 39.

Na ręce p. naczelnika pow. częstoch. wpłynęły do zatwierdzenia plany parterowego domu, który A. Skowrońska zamierza wzniesić we wsi Krzepice tejże gminy.

Markizy sklepowe.

Policja warszawska postanowiła już zobowiązywać właścicieli sklepów, ażeby markizy, opuszczane niżej niż 2 metry 30 cm. od powierzchni chodnika, były przerobione lub usunięte.

To samo zaprowadzone będzie i w Czeszochowie, gdzie tak w Alei 2 między ul. Teatralną a Cerkiewną, jak przed hotelem „Wiktorja” zarówno od strony Wałów, jak i Alei I, przechodnie rozbijają sobie głowy o zbyt niskie markizy.

Zatwierdzone plany. Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził A. Radomskiego plany parterowego domu w ul. św. Barbary w pobliżu planty kolei H.-K., oraz T. Pietrzaka parterowego domu na Ostatnim Groszu.

Pozwolenia. Komisja techniczno-sanitarna pozwoliła p. Błasińkiewiczowi (III Aleja 57) na wynajmowanie lokali w nowowzniesionej dwupiętrowej oficynie.

Piotrkowski rząd gubernialny pozwolił I. Rozenbergowi na wzniesienie czasowej szopki na terenie budującego się składu nafty na Zawodziu.

Chrześcianie handlarzami starżyna. Z zadowoleniem musimy zaznaczyć, że nawoływanie naszego „Gońca Czeszoch.” do wypierania żydów z placówek nam się prawie należycie, jako gospodarzom kraju — aczkolwiek powolnie wydają owoce. Dotychczas np. handel starżyna spoczywał wyłącznie w ręku żydów. Od pewnego jednak czasu na podwórcach Czeszochowy ukazali się handlarze — chrześcijanie, których jest już w naszem mieście trzech. Jest to także krok naprzód.

Znaleziony paszport.

Wczoraj złożono nam znaleziony na ulicy paszport Stanisława Nawrockiego, wydany przez wójta gminy Dobra w pow. będzińskim za nr-em 479, który — zgodnie z przepisami obowiązującymi — przesłałiśmy na ręce p. policmajstra m. Czeszochowy.

Bezpłatne pośrednictwo w pracy.

Donosiliśmy swego czasu o powstaniu w Czeszochowie placówki, mającej na celu ułatwienie zbytu plodów rokodzielnictwa miejscowego, — placówki w postaci „Taniego sklepu komisowego” w III Alei nr. 60, którego założycielką jest p. Maleszewska. Obecnie p. M. poszła dalej w swych dążeniach do przyjęcia z pomocą ubogiemu rzemieślnikowi częstochowskiemu. — Oto z dniem wczorajszym w powyżej wymienionym sklepie zaprowadza bezpłatne pośrednictwo w pracy, polegające na tem, że każdy rzemieślnik, pozostający bez zajęcia, a więc: murarz, cieśla, stolarz i t. p. może zgłosić się do „Taniego sklepu komisowego” i podać swój adres, nazwisko, rodzaj zajęcia oraz godziny wolne. Szczegóły te zarządzająca sklepem wciągnie do specjalnej książki.

Nie obce zaś nam wypadki, że częstokroć, potrzebujący tego czy innego rzemieślnika — nie wiedzą, gdzie go szukać. Tam więc będą się mogli o nich informować. Słowem dzięki obywatelskim tendencjom p. Maleszewskiej zyskują dwie strony: pracownik i pracodawca. Należą się więc p. M. wyrazy głębokiego uznania, które niżej nie musimy podkreślać.

W uzupełnieniu powyższego nadmienić należy, iż p. Maleszewska postanowiła pośredniczyć w pracy li tylko dobrodym rzemieślnikom a także robotnikom, pracującym na t. zw. dniewce felg.

— Depesze niedoreczone. Sala „Harmonja”.

— Przykrą przegada częstochowianki.

Pogotowie ratunkowe wezwane zostało na plac obok nr. 56 przy ul. Dzielnej w Łodzi, gdzie w gliniance znalazło utopioną dziewczynę, jak się okazało 18-letnią Józefę Studniarek. Po wydobyciu z wody St. odwieziono do szpitala Poznańskich i zajęto się energicznie uratowaniem jej życia. Obecnie stan zdrowia chorej poprawił się.

Według zeznań Studniarkówny, której przed kilku dniami wymówiono miejsce służące, zamierzała ona wyjechać do rodziców do Czeszochowy. Na stacji kolei Fabryczno-Łódzkiej St. spotkała jakiegoś znajomego, który za prowadził ją do restauracji, upił, poczem zawlokł dziewczynę na pustę polie i tutaj dopuścił się na niej zbrodni przeciw moralności. Ponieważ dziewczyna zaczęła wołać o pomoc „znajomy” wrzucił ją do wody, a sam ratował się ucieczką. Policja jest na tropie zbrodniarza.

Odpowiedzi od redakcji.

Prenumerotorowi—Esperantysto. Radzimy panu zwrócić się w tej sprawie do p. Grygosińskiego, zapalonego szermierza idei esperankiej. Adres: ul. Szkolna nr. 5.

ZAKŁAD WODOLECZNICZY
Dr. A. Chramca Tow. Akc. Zakopane-Tatry
Leczenie fizyczne — dyetetyczne. Kąpiele borowinowe, gazo-
we, elektryczne, Masáže, Gimnastyka. Elektryzacja Röntgen, Ką-
piele słoneczne i powietrzne.
Otwarty cały rok, Kuchnia wykintna.
Ceny: od 10 do 50 koron dziennie za pokój z utrzymaniem.
Sezon wiosenny i jesienny ceny niższe.
Prospekty na żądanie gratis i franko.

Byrektor szkoły 8 klasowej Komercyjnej w Czeszochowie.
podoje do wiadomości, że egzaminy nowo-
wstępujących do klas: wstęp I, II, III, i IV
rozpoczyna się 16/29 Maja.
Przy szkole odbywają się i trwać będą przez ca-
łe wakacje Korpetycje w celu prawidłowe-
go przygotowania uczniów do klas wyżej
wymienionych.

Do sprzedania
biurko meble i forte-
pian krótki Maleckiego
Wiadomość, Teatralna
23 m. 38 1237

Place
do sprzedania przy ul.
Szkolnej cena od 25 k.
lokacie Biuro Komisowe
II Aleja 33 —1162.

Sprzedaj
restek wełnianych i
bawelnianych M. Mi-
chałkiej Czeszochow-
ul. Cerkiewna 5 1-sz
piętro Nowości na se-
zon letni — Batysty,
Zefiry od 1-go arszyna
do 10—w dużym
wyborze 1233

POXOST
C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszel-
kiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materiałów
Aptecznych i farb
Wacławowa ORŁA
w Czeszochowie, III Aleja 46.

Pracownia
sukien damskich i dzie-
cianych p. I. „Anna”
w Czeszochowie ulica
Teatralna 13 Przyjmuję
obstanki i wykonuje
punktualnie. 1241

Palacz
wykwalifikowany w
swojem fachu. Ostatnie
miejsce 10 lat w Fa-
bryce Korwinów, po-
szukuje posady. Oferty
Łazy wieś Rokitno
Michał Supernak. 1231

**Walać gnady 3-letni rosły do sprze-
dania—Hotel Krakowski, tel. 5—44.**

Do sprzedania
żelazne łóżko z siatką, bielizniarka i pianino
używane Teatralna Nr. 62 m. 10 —0488

Kefir
leoniczy
dostarcza do domu Ap-
teka A. Włoszńskiego Te-
sfon Nr. 314. 779

Zginęła
dziewczynka lat 9 bion
dynka bosu w sukien-
ce jasnej okryta kolo-
rowym fartuskiem
Konstantyna Kauza ze
wsi Lgota gm. Gra-
bówka parafia Błata.
Była na nauce kate-
chizmu w kościele w
Białej w poniedziałek
11 Maja i jak wyszła z
kościółki o godz. 3-ej
po poł. do tej pory
nie wróciła. 1248

Do wynajęcia
za 120 rb. dwa pokoje
z kuchnią gliniarką i
drwalką ścią Nowa 46

Kuc
do sprzedania. Wia-
domość sklep wiejski
II Aleja 33. 1228—

Sklep
spoczywcy w dobrym
punkcie niedrogo do
do sprzedania Strado-
ska 41. 1249—

Potrzebni
chłopcy do praktyki
Szkolna 12 róg Jasnogórskiej Kurasiewicz.

Domek
ze sklepem za 1800 rb.
sprzedam ul. Dalka 16
1233

Sklep
spoczywcy z powodu
zmiany interesu sprze-
dam Mokra 14. 1256.

Sprzedam sklep
spoczywcy w dobrym
punkcie ul. Mała 6.

Zaraz
do wynajęcia sklep
spoczywcy drugi na
piwiarny Szkolna 27
1242

Złoty-Potok
Tasio do wydzierż-
wienia willa ZADISZE
cały dom lub oddać
kale wiadomości 2 Ale-
ja 40 Rydzewski. 1231

Mieczarnia
Helena potrzebuje mle-
ko choćby zaraz
skle-
war wyrobów zce-
22

Ostrzeżenie
zginął weksel na rb
100 platny 20 czerwo-
1914 r. wystawiony
przez W. Cianciarę
zyrem A. Richtera i
Kamienicy Polskiej pl
cony nie będzie odpo-
wiedzialne zastrzeżenie
zrobione. 1244—

Panie dyżurujące w dniu „Motylka” 17 Maja 1914 r.

NA KORZYŚĆ CZĘSTOCHOWSKIEJ STRAŻY OGNIOWEJ OCHOTNICZEJ.

Nr okręgów	OKRĘGI	Panie opiekunki i panowie opiekunowie	Od godz. 8 rano do godz. 11 rano	Od godz. 11 rano do g. 2 po poł.	Od godz. 2 po poł. do g. 5 po poł.	Od godz. 5 po poł. do g. 8 wieczorem	Punkty zborne pań z opiekunkami
I	Nowy Park ul. Siedm-Kamienic. Plac Jasnogórski ul. Św. Barbary.	Ryszard. Kislichowa Felicya Bogucka Aleksander Włosinski Waclaw Zielinski	Cywińska Katarzyna Kurpińska Marya Rus akiewicz Aleksandra Plichtowiczówna Wiktorya Piotrowska Jadwiga Wolska Jadwiga	Lewandowska Helena Tuskówna Irena Tuskówna Alina Romanowicz Flora Niemerkówna Marja	Michalska Janina Borkiewicz Pelagja Liwińska Irena	Kinderman Janina Ebertówna Anna Niwińska Marya Glatterówna Edwarda	Apteka W-go J. Włosinskiego.
II	Stary Park ul. Cejna ul. Wieluńska	L. von Reyerhowa Ludwikowa Buhlowa Artur Broniatowski Julian Lewandowski	Wochna Marya Sołtyśiak Honorata Kryk Natalja Pydzik Helena	Zielińska Helena Zielińska Janina	Kurasiewicz Regina	Szpigiłówna Gabryela	Apteka W-go Z. Lłosinskiego.
III	III Aleja ul. Szkolna	Jakubowa Tempłowa Janina Dobrowolska Jan Kozankiewicz Jozef Siewicz	Zajdlerówna Leokadya Janicka Zofia Jabłońska Marta Grabowska Helena Krzymowska Bolesława Klimasiewicz Marya	Kanceler Helena Dyppeł Wanda Kamleńska Janina Eckertówna Ida Łęgoszówna Bronisława Sałska Walentyna Drągowska Helena	Bluzowa Marya Jarecka Jadwiga Gelbardówna Seweryna Bołowska Emilia Czerwińska Anna Czerwińska Marja	Szumejko Zofja Goldblum Dorota Przygodzka Regina Epstełnówna Matylda	Apteka W-go J. Kozankiewicza.
IV	ul. Cerkiewna II Aleja od Magistratu do Teatralnej	Janowa Straubowa Ludwikowa Karpfowa Janowa Serednicka Leon von Reyher Wincenty Rakiewicz	Siemiątkowska Irena Bołowska Emilia Czerwińska Anna Czerwińska Marya Eckertówna Lilly Zmudówna Ada Glatterówna Marja	Sosnowska Lucyna Goszczyńska Teodora Schleicher Fanny Gelbardówna Seweryna Libermanówna Natalja Grochowska Janina Górecka Koczalska Sława Seligsolmowa Zofja	Czech Stefa Deblonde Adriennee Nachtigal Zofja Babicka Anna Piasecka Marya Sobieraj Helena	Poznańska Stefanja Dąbrowska Władysława Marszał Renee Marszał Andrienne	Biurowy Komitet.
V	II Aleja od Teatralnej do mostu kolejowego ul. Teatralna do Jasnogórskiej	Eugen. Michalska Ludwika Mierzejewska Czesława Michalska Jan Serednicki Jarzy Grabowski.	Głazek Janina Jastrzębska Stefanja Morzówna Jadwiga Dobrowolska Zofia Szatrowska Stanisława	Kindermanówna Walerya Wierzbicka Róża Olszewska Wanda Goszczyńska Halina Birnweig Eugenia Pawlikowska Cecylja Kalicka Władysława	Młodkowska Marja Młodkowska Janina Golachowska Cecylja Besser Marja	Grabowska Anna Wredówna Janina Cymmerman Franczszka Cymmerman Mieczysława	Apteka W-go Gawędzkiego.
VI	Dworzec Dr. Żel. Herby-Kielce ul. Stradomska ul. Teatralna do Alei	Waclawowa Zielińska Gabryela Szpigiłówna Melisowa Wacław Birnweig Jakub Kon	Gruszeńska Janina Szumejko Zofja Domaszewska Zofja Wochna Jadwiga Wójcik Natalja Czech Stefa	Kostrzeńska Zofja Domaszewska Stetanja Domaszewska Janina Ebertówna Krystyna Makowiecka Eufemja	Krulińska Amelia Dzieciankowska Zofja Besserówna Kubicka Tomes Anna	Szczypkowska Janina Urzędowska Janina Urzędowska Marya	Biurowy Komitet.
VII	ul. Dojazd Dworzec Dr. Żel. W. W. ul. Mikołajewska ul. Ogrodowa do Nowego Rynku od Mikołajewskiej	Augustowa Allertowa Emilia Netzłówna Stanisław Jelowski Stanisław Szadurski Leon Tomaszewski	Krzyżanowska Egerowa Antoniowa Zielińska Zofja Florczyk Leokadya Wojciechowska Jadwiga Wojciechowska Janina	Malinowska Nluta Piasecka Władysława Winterówna Róża Jakubowiczówna Helena Kammerling Gustawa Kammerling Marya Bemówna Rena	Filinger Felicya Bukowska Dora Frakowska Helena Wojciechowska Walerya Raczek Marya	Jędrzychowska Czesława Kaczmarek Joanna Sadowska Stefanja Dobrowolska Marya	Apteka W-go K. Jerzmanowskiego.
VIII	ul. Aleksandrowska. I Aleja	Jakubowa Konowa Waclaw. Naziębłowa Zygmunt Tarnowski Julian Geisler Maryan Waligóra	Haftke Salomea Amborska Weronika Misiurkiewicz Gabryela Nogalska Kazimiera Kamińska Alina	Goldblum Dorota Sperling Ola Alter Gustawa Piotrowska Kazimiera Piotrowska Zofja	Endler Kazimiera Hiller Wiktorya Szefferówna Janina Barańska Marya Sznajder Ksawera	Kruszeńska Franciszka Mazurkiewicz Antonina Liderówna Pola Mokertówna Janina Ochocka Bronisława	Apteka W-go K. Jerzmanowskiego.
IX	Nowy i Stary Rynek	Leon. Tomaszewska Antonina Białkowska Adam Plebanek August Allert	Lessik Kazimiera Lange Marja Karoń Zofia Grochulska K. Bańska Marya	Szkolnik Eugenia Błaszczak Wiktorya Szatkowska Irena Jackowska Sabina Truszyńska Antonina	Szajnówna Gustawa Błaszczak Janina Lipska Adela Opyć Wanda	Rapeport Balbina Schmoltzówna Mery Pętkowska Naryla Filipkiewicz Czesława	Apteka Sukc. W-go Rompałskiego.
X	ul. Ogrodowa od Rynku do Warszawskiej ul. Warszawska	Marya Ziemińska Irena Stanek Ryszard Kislich Adam Kanczewski	Garnowicz Helena Kupczyk Antonina Gonera Genowefa	Haskłowicz Gustawa Kidawska Helena Sarnowska Helena Grenda Karolina	Regina Dąbrowska Lidowna Lucyna Szmulewicz Helena	Szajkiewicz Anna Pankowska Róża	Apteka Sukc. W-go Rompałskiego.
XI	ul. Krakowska ul. Ogrodowa od Mikołajewskiej do Przejazdu Kolejowego.	Marya Koczalska Józefa Waltgórzanka Jan Straub Aleksan. Elżanowski	Glatterówna Edwarda Robak Marja Zakrzewska Janina Tokarska Julja Grybowska Jadwiga	Szefer Marja Wróblewska Janina Robak Stefanja Górska Helena Kiszczyńska Zofja	Wójcik Anna Grzywnowicz Stefanja	Kowalska Marja Jakubowska Zofia	Apteka W-nych Bysty, W-go Rompałskiego i Pankowskiego.

Panie nie zamieszczone na tej liście, proszone są o łaskawe przybycie do Biura Komitetu II Aleja do rezerwy.